

SLOVENSKÁ PSYCHIATRICKÁ SPOLOČNOSŤ SLS

VÝBOR SPsS SLS:

Ľubomíra IZÁKOVÁ

PREZIDENT

PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LFUK a UNB
813 69 BRATISLAVA

E-mail: luba.izakova@nextra.sk
vybor.psychiatriy@gmail.com

Mária KRÁLOVÁ

VEDECKÝ SEKRETÁR

PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LFUK a UNB
813 69 BRATISLAVA

E-mail: maria.kralova@sm.unb.sk

Dagmar BREZNOŠČÁKOVÁ

VICE-PREZIDENT

I. PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LF UPJŠ
040 11 KOŠICE

E-mail: dagmar.breznoscakova@upjs.sk

Ivan ANDRÉ

PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LFUK a UNB
813 69 BRATISLAVA

E-mail: ivan.andre@sm.unb.sk

Ivan DÓCI

II. PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LF UPJŠ
040 01 KOŠICE

E-mail: ivandoci@seznam.cz

Jozef DRAGAŠEK

I. PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LF UPJŠ
040 11 KOŠICE

E-mail: jozef.dragasek@upjs.sk

Peter JANÍK

PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LFUK a UNB
813 69 BRATISLAVA

E-mail: peterjanikmudr@gmail.com

Lívía VAVRUŠOVÁ

VAVRUSOVA CONSULTING, s.r.o.
851 01 BRATISLAVA

E-mail: vavrusova.consulting@gmail.com

Marek ZELMAN

PSYCHIATRICKÁ NEMOCNICA
93561 HRONOVCE

E-mail: mzelman@gmail.com

DOZORNÁ RADA SPsS SLS:

Barbora VAŠEČKOVÁ

PRESEDA

PSYCHIATRICKÁ KLINIKA LFUK a UNB
813 69 BRATISLAVA

E-mail: vaseckova@gmail.com

Miroslav GROHOL

NEMOCNICA S POLIKLINIKOU SV. JAKUBA
085 01 BARDEJOV

E-mail: miro.grohol@gmail.com

Michal PATARÁK

PSYCHIATRICKÉ ODDelenie FNŠP
974 01 BANSKÁ BYSTRICA

E-mail: patarak.michal@gmail.com

V. p.

JUDr. Ing. Tomáš Drucker

minister zdravotníctva

Ministerstvo zdravotníctva SR

Limbová 2

P.O. BOX 52

837 52 Bratislava 37

V Bratislave dňa 26.09.2016.

Vec: Stanovisko Výboru SPsS SLS k riešeniu fenoménu agresivity v psychiatrických zariadeniach.

Agresia u psychiatrických hospitalizovaných pacientov kladie vysoké nároky na organizáciu psychiatrickej ústavnej starostlivosti. Hoci na základe publikovaných údajov sa vyskytuje len u asi 5% osôb v psychiatrických zariadeniach, ide o závažný fenomén. Násilné útoky nezriedka končia poranením pacientov či personálu. I keď je za ne zodpovedná len veľmi malá skupina pacientov (v našich podmienkach 0,2% - Zelman, 2010), v podmienkach štandardného psychiatrického oddelenia často vytvárajú práve títo jedinci ťažko až neriešiteľné požiadavky na personálne a bezpečnostné zabezpečenie situácie.

Považujeme napríklad za mimoriadne šťastnú náhodu, že od doby, kedy v roku 2008 viacnásobne trestaný slovenský pedofil zneužil a zavraždil v Českej republike deväťročného chlapca, nedošlo zatiaľ k ďalšiemu podobnému (medializovanému) prípadu.

Žiadame preto o urýchlené riešenie tejto situácie. V praxi to znamená urgentnú požiadavku na zriadenie a sprevádzkovanie detenčného ústavu a vytvorenie tzv. špeciálnych bezpečnostných psychiatrických oddelení pre dlhodobu chorých s agresívnym správaním v zmysle prijatej koncepcie zdravotnej starostlivosti v odbore psychiatria (Vestník MZ SR 2006 - Osobitné vydanie zo dňa 06. júla 2006, číslo: 16762-1/2006-OZS).

Výbor Slovenskej psychiatrickej spoločnosti SLS víta skutočnosť, že vybudovanie detenčného ústavu na Slovensku sa stalo jedným z bodov Programového vyhlásenia Vlády SR na roky 2016 - 2020. Zriadenie inštitútu detencie, meškajúce už niekoľko rokov, považujeme za jednu z kľúčových úloh v oblasti ochrany spoločnosti a v neposlednom rade aj klientov a personálu psychiatrických zariadení formou špeciálnej starostlivosti o duševne chorých páchatelov trestnej činnosti.

V súvislosti s vybudovaním detenčného ústavu upozorňujeme na skutočnosť, že pôvodne v rokoch 2008-2012 presadzovaný variant, ktorý počítal s využitím Zboru väzenskej a justičnej stráže len vo forme vonkajšej ostrahy, nie je vo svetle skúseností s podobnými zariadeniami v zahraničí dostačujúci a zabezpečovanie vnútornej bezpečnosti výlučne zdravotníckym personálom nezodpovedá medzinárodným bezpečnostným štandardom.

Detencia samotná však rieši síce závažnú, no len minoritnú časť problémov psychiatrických zariadení s agresívnymi jedincami trpiacimi duševnými poruchami. Detencia v zmysle trestného zákona sa týka výlučne úzkej skupiny ľudí, ktorí sa už v minulosti dopustili trestnej činnosti (resp. činnosti inak trestnej).

Veľmi významným a prakticky každodenným problémom psychiatrickej praxe je výskyt agresivity u pacientov s akútnou či chronickou duševnou poruchou prijímaných na "bežné" psychiatrické oddelenia v rámci dekompenzácie ich psychického stavu. Z hľadiska organizácie starostlivosti preto musia byť všetky ústavné psychiatrické zariadenia pripravené najmä z režimového a bezpečnostného hľadiska pre prijatie a liečbu takéhoto jedinca. Tieto organizačné opatrenia pritom nevyhnutne predstavujú istú formu obmedzenia aj pre ostatných hospitalizovaných pacientov s jej medicínskymi, etickými i ľudskoprávnymi konzekvenciami.

Riešením fenoménu agresivity u "bežných" psychiatrických pacientov je podľa vyššie spomínanej koncepcie psychiatrie vytvorenie niekoľkých regionálne dostupných bezpečnostných oddelení so špecializovaným režimom a potrebnými priestorovými i materiálnymi podmienkami.

Z vyššie uvedených dôvodov Výbor Slovenskej psychiatrickej spoločnosti SLS žiada o urýchlené riešenie tejto vysoko aktuálnej a závažnej problematiky. Súčasne si dovoľuje navrhnúť ako svojho zástupcu do expertnej skupiny pre vytvorenie režimu detenčného ústavu svoju vice-prezidentku MUDr. Dagmar Breznoščákovú, PhD., ktorá pôsobí ako členka Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania pri Rade Európy v Štrasburgu (CPT) a má v tejto oblasti rozsiahle vedomosti a skúsenosti.

S pozdravom,

za Výbor SPsS SLS
MUDr. Ľubomíra Izáková, PhD.
prezident SPsS SLS